

بررسی معماری برگرفته از ساختار جانوران

رضا تعلیمیان¹، مهدی جوادی شلمانی²، جعفر یوسف پور³

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد لاهیجان، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد لاهیجان، ایران

۳- استادیار، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد لاهیجان، ایران

خلاصه

اگر نگاهی گذرا به معماری در طول تاریخ بشر بیندازیم ارتباط تنگاتنگ طبیعت جاندار و بی جان و معماری را خواهیم دید. زیرا معماری با الهام از طبیعت سعی در هرچه بیشتر پایدار نمودن خود کرده و این ارتباط در طول سده‌های متعدد به گونه‌های متفاوتی نمود خود را در معماری نشان داده است که از جمله می‌توان به تقلید موجودات زنده و یا نحوه همزیستی موجودات با طبیعت اشاره نمود. انسان نیز از زمان‌های بسیار دور به تحلیل و شناخت آناتومی و مورفولوژی حیوانات به منظور بکارگیری اصول ساختاری آن در ساخت وسایل و ماشین‌آلات و حتی در بناها پرداخته است. استفاده از ساختارهای فرمی حیوانات در معماری معاصر، شیوه‌ای متداول و با سابقه، خواه به منظور دادن وجه سمبولیک به طرح یا دست یافتن به راه‌های کاربردی و یا صرفاً به دلیل مسائل زیبا شناختی بوده است. هدف اصلی این مقاله بررسی معماری برگرفته از ساختار جانوران در ساخت و ساز با الهام از چهار ویژگی جانوران یعنی ساختار آناتومیک حیوانات، سازه‌های ساختمان حیوانات، سازه‌های ساختمان اجتماعات حیوانی و سازه‌های موقت حیوانات می‌باشد. نتایج حاصل از تحقیق نشان می‌دهد که رابطه بین بیولوژی و معماری یک رابطه دیرینه است و حکایت از عجایب بی نظیر دنیای حیوانات دارد بطوریکه مانیز در دنیای انسانی خود با آن روبرو هستیم. مانند قو که هر شب محل خواب خود را مرتب می‌کند یا پرستوها که دارای اقامتگاه دومی هستند تا زمستان را در آن سپری کنند.

واژه‌های کلیدی: طبیعت، معماری، بیونیک، تکنولوژی، بیولوژی

۱. مقدمه

طبیعت در بسیاری از راهبردهای منتهی به خلاقیت تأثیر می‌گذارد. طبیعت همیشه و همه جا حضور دارد و منبعی بسیار غنی برای الهام بخشی است. بدون شک تمامی فعالیت‌ها و اقدامات بشر نمودی در طبیعت دارد و در حقیقت ریشه و بنیاد آن در طبیعت قرار دارد. بر همین اساس تمامی نوآوری‌های بشر در زمینه علوم و مهارت‌های زندگی، چیزی جز کشف طبیعت نبوده است. فقدان تکنولوژی اقوام اولیه را وادار می‌کرد تا رابطه تنگاتنگی با دیگر اورگانیزم‌ها داشته باشند در نتیجه همانگونه که بسیاری از متخصصان خاطر نشان می‌کنند احتمال زیادی دارد که انسان، آفریده‌های حیواناتی را که با آنها همزیستی داشته‌اند تقلید نموده است. رابطه انسان و طبیعت رابطه‌ای دو گانه است بطوریکه از یک سو بشر از آغاز